

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind Statutul
personalului de cercetare-dezvoltare**

Analizând proiectul de **Lege privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.182 din 3.12.2001,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare stabilirea Statutului personalului de cercetare-dezvoltare, măsură menită să conducă la dezvoltarea și valorificarea mai eficientă a potențialului de cercetare existent și la alinierea legislației din România cu legislația Uniunii Europene în domeniile științei și tehnologiei.

Definind activitatea de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică prioritate națională, proiectul de lege reglementează categoriile de personal, funcțiile și gradele profesionale, modul de acordare ori încadrarea în acestea, drepturile și obligațiile cercetătorilor științifici și inginerilor de dezvoltare tehnologică, formarea profesională și pregătirea personalului de cercetare-dezvoltare ș.a.

Prin natura relațiilor sociale ce-i constituie obiectul de reglementare, prezentul proiect se încadrează în categoria legilor ordinare.

2. Domeniul de aplicare al prezentului proiect este reglementat de alin.(1) al art.3 care precizează și categoriile de instituții și unități care sunt avute în vedere în acest sens.

Potrivit textului propus, Statutul personalului de cercetare-dezvoltare urmează a se aplica, printre altele, unităților cu capital majoritar de stat sau majoritar privat, ceea ce înseamnă, *per a contrario*, **că în unitățile cu capital integral privat el nu se aplică.**

Pentru eliminarea acestei situații, propunem înlocuirea din textul alin.(1) a sintagmei “cu capital majoritar privat” cu sintagma “indiferent de natura capitalului”.

Ar fi, totodată, necesar ca prevederea de la **lit.b) a alin.(1) al art.3** să aibă în vedere și instituțiile de învățământ superior particular, nu numai pe cele de stat, corelându-se, astfel și cu dispozițiile de la lit.h) a acestui alineat.

Semnalăm, de asemenea, că partea introductivă a alin.(1) al art.3 are o redactare care nu acoperă întreg conținutul prevederilor de la lit.a) - j), fiind necesară reformularea acesteia pentru a se referi în primul rând la institutele naționale de cercetare-dezvoltare, la cele ale academiei, la cele din învățământul superior și apoi la cele organizate ca societăți comerciale cu capital majoritar de stat sau privat.

3. La art.26 alin.(1), propunem să se prevadă că organismul propus a se înființa se află **în subordinea** autorității de stat pentru cercetare, întrucât fiind “fără personalitate juridică”, așa cum se prevede, el nu ar putea fi doar “în coordonarea” acesteia.

Totodată, considerăm că este necesar ca textul să fie completat, după actualul alin.(1), cu o normă care să precizeze componența numerică a Consiliului Național de Atestare a Gradului Profesional pentru Cercetare - Dezvoltare, precum și condițiile de numire a acestuia.

4. La art.39, propunem ca textul să fie completat cu o normă care să precizeze cine organizează stagiile de pregătire și perfecționare în domeniul managementului, în ce condiții și cu ce finanțare.

5. La art.41, se prevede că personalul de cercetare-dezvoltare este obligat să restituie cheltuielile specializării efectuate în țară sau străinătate în situația în care nu își respectă angajamentul de a lucra o anumită perioadă în unitatea unde este angajat.

Semnalăm faptul că o asemenea obligație nu ar putea fi prevăzută decât în situația în care cheltuielile respective sunt suportate

integral de unitatea unde este angajată persoana beneficiară, nu și în situația în care acestea sunt suportate integral de partea organizatoare sau de către persoana beneficiară.

Propunem de aceea reanalizarea textului.

6. La alin.(1) al art.45, propunem completarea acestuia cu o normă care să precizeze modalitatea de constituire și funcționare a respectivelor centre sau colective de specialiști.

De asemenea, în cuprinsul **alin.(2)** al acestui articol se prevede că centrele și colectivele mixte utilizează în comun mijloacele financiare și materiale în scopul gestionării raționale a potențialului uman de cercetare, însă nu rezultă cine pune la dispoziție aceste mijloace financiare.

7. Norma de la art.47 alin.(1), referitoare la posibilitatea personalului de cercetare-dezvoltare atestat de a fi încadrat la gradul științific dobândit anterior, dacă părăsirea acestei activități nu s-a făcut din motive care îi sunt imputabile, urmează să fie reanalizată în sensul corelării cu art.27, din care rezultă că gradul profesional este un drept câștigat, constituind titlu personal de care se poate face uz în situațiile care implică drepturi personale, fiind recunoscut în orice unitate în care se desfășoară activități în domeniile respective. Totodată, în corelare cu prevederile art.27, propunem înlocuirea expresiei "poate fi încadrat" de la art.47 alin.(1), care sugerează că hotărârea aparține angajatorului, prin expresia "se încadrează".

La alin.(3) al art.47, referitor la rezervarea postului, sugerăm să se analizeze dacă nu ar fi preferabil ca dispozițiile în materie să fie asemănătoare celor cuprinse în art.101 din Statutul personalului didactic, care se referă la rezervarea postului și în alte situații decât cele prevăzute de această normă.

8. La art.50, se prevede că ministrul delegat pentru activitatea de cercetare va aproba prin ordin "Codul de etică și deontologie profesională al personalului de cercetare-dezvoltare".

În legătură cu acest aspect, semnalăm că activitatea Ministerului Educației și Cercetării este condusă **de ministru** care, în exercitarea atribuțiilor sale, emite **ordine și instrucțiuni**. În aceste condiții competența de a emite asemenea acte juridice de autoritate nu poate aparține ministrului delegat pentru activitatea de cercetare.

Propunem reanalizarea textului din acest punct de vedere.

9. Considerăm că este necesar ca proiectul de lege să conțină și alte dispoziții prin care să se reglementeze probleme importante cum sunt: procedura de contestare a calificativelor acordate la evaluarea performanțelor profesionale, inclusiv cu privire la acordarea gradelor profesionale științifice; răspunderea juridică, îndeosebi răspunderea disciplinară, inclusiv sancțiunile disciplinare aplicabile personalului de cercetare-dezvoltare; dacă acestei categorii de personal i se aplică sau nu și prevederile Codului muncii, avându-se în vedere că are calitate de salariat, nu de funcționar public, ș.a.

Mai semnalăm și faptul că unele dispoziții nu sunt elaborate în forma specifică normelor juridice, având un caracter pur declarativ. Este cazul, de pildă, al art.4 alin.(2) partea introductivă, art.38 ultima teză, art.42, ș.a.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. **La art.2 alin.(2)**, pentru rigoarea normativă a redactării textului, propunem eliminarea adjectivului "cei".

2. **La art.3 alin.(1)**, care stabilește personalul de cercetare-dezvoltare căruia i se aplică dispozițiile Statutului, semnalăm că în partea dispozitivă a alin.(1) este cuprins și personalul care își desfășoară activitatea "în mod individual", deși în enumerările de la lit. a) - j) ale aceluiași alineat, această modalitate de activitate nu se regăsește.

3. **La art.4 alin.(2)**, întrucât partea dispozitivă a acestui alineat are caracter declarativ și ar putea să fie eliminată din proiect, propunem ca textele prevăzute la **lit.a) - f)** să fie plasate la alin.(1), după partea dispozitivă a acestuia, caz în care articolul ar urma să fie constituit dintr-un singur alineat.

4. **La art.5 alin.(2)**, sugerăm reanalizarea textului în scopul realizării unei armonii lexicale corecte, întrucât referirea la "mobilitatea acestuia" poate să privească deopotrivă, reglementările, personalul sau statul.

5. Având în vedere că scopul proiectului de lege este prezentat în articolele anterioare, urmează să se aprecieze dacă textul **articolului 6** nu ar trebui eliminat, ținând seama și de formularea deficitară a acestuia.

6. **La art.10**, având în vedere că textul acestuia este structurat într-un singur alineat, urmează să fie eliminată marcarea ca **alin."(1)"**.

Această remarcă este valabilă și pentru situația similară de la **art. 12 și art. 44**.

7. **La art.19**, pentru a se asigura rigoarea normativă a textului, propunem ca norma să debuteze cu expresia: "Evaluarea performanțelor profesionale ale", asigurându-se astfel corelarea și cu norma de la art.17 alin.(1).

Această propunere este valabilă și pentru art.20, art.22 și celelalte texte care folosesc această expresie.

8. **La art.21 lit.f)**, având în vedere că toate informațiile referitoare la numirile în funcții rezultă din carnetul de muncă, apreciem că solicitarea de **copii de pe actele de numire în funcții** apare ca excesivă, în deosebi dacă persoana candidată are o activitate îndelungată. De aceea, propunem eliminarea textului lit. f), sau înlocuirea acestuia cu obligația prezentării unei copii de pe carnetul de muncă.

9. **La art.25 alin.(3)**, având în vedere că în text nu este invocat un alt act normativ, propunem eliminarea expresiei "din prezenta lege", întrucât se subînțelege.

10. **La art.25 alin.(4)**, pentru aprecierea obiectivității hotărârii Consiliului Național de Atestare a Gradelor Profesionale pentru Cercetare-Dezvoltare privind decizia comisiei de examen sau concurs, considerăm că o soluție de **infirmare** ar trebui motivată.

11. **La art.28 alin.(2), partea introductivă și lit.d)**, referirea la art.10 este eronată, întrucât funcțiile specifice de conducere din unitățile de cercetare-dezvoltare sunt prevăzute la art.9.

În consecință, propunem revederea textelor respective și corelarea lor.

12. **La art.33**, propunem eliminarea referirii la "regulamentul de ordine interioară", fiecare unitate având doar regulament de organizare și funcționare.

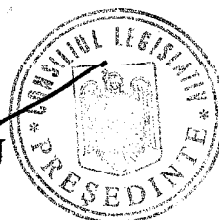
13. **La alin.(2) al art.34**, expresia "dacă nu a fost săvârșită în el astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni" este în dezacord cu definiția dată contravenției în Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor care prevede că fapta descrisă **ca atare** drept contravenție în actul normativ și prevăzută cu sancțiune contravențională nu poate fi decât contravenție, nimeni neputând prin interpretare să schimbe caracterizarea ei juridică. De asemenea, prin ordonanța menționată, a fost eliminată din definiția contravenției compararea pericolului social al acesteia cu cel al infracțiunii. Ca atare, propunem eliminarea din text a expresiei la care ne referim.

La alin.(4) al art.34, este necesar ca textul să prevadă că persoana care constată contravenția și aplică amenda este cea împuternicită de către conducătorul unității de cercetare-dezvoltare prejudiciată, nu o persoană "din cadrul unității", așa cum este în redactarea propusă.

14. La art.35 alin.(2), pentru respectarea prevederilor art.35 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, conform cărora într-un act normativ verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă, propunem înlocuirea expresia "vor trebuie", prin cuvântul "trebuie".

Pentru aceleași considerente, propunem ca expresia "care va fi aprobat", de la art.50, să fie înlocuită prin "care se aprobă".

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1313/6.12.2001